

dertig komt voort uit een combinatie van onvrede en nostalgie.

'We willen terug naar die goeie oude tijd.'

Verlangingen naar de jaren dertig

Ilya Galama

Is het de kneuterige maar knusse burgerlijkheid van toen, of maken juist de architectuur en de spullen de jaren dertig op dit moment zo geliefd? Joeri Teeuwisse (34) bestudeert de periode al jaren. Ze houdt van de jaren dertig. Ze is de jaren dertig. Ze kleedt zich zoals men deed in de jaren dertig. Met opgestoken haar, een rond brilletje en een getailleerde blousje met brede schouders lijkt Teeuwisse niet van deze tijd. In haar woonkamer stammen alle meubels en voorwerpen uit de door haar zo geliefde periode. Ze runt een historisch adviesbureau voor de jaren 1900-1950, met de nadruk op '30-'45; bijvoorbeeld voor het geven van advies over die periode op een filmset, voor het huren van rekvisieten of historische optredens op locatie.

'De jaren dertig was een tijd van uitersten; Nederland verkeerde in crisis, maar ondanks de armoede en de politieke ellende, waaide er een golf van idealisme door het land, een hunkering naar vooruitgang.'

De architectuur stond op een ongelooflijk hoog niveau. De Amsterdamse School en art deco zijn in Nederland de meest bekende stromingen. 'De franjes en de tierelantijntjes werden over boord gegooid, als reactie op de Jugendstil en barok, de stijlen van eind negentiende eeuw. De Nieuwe Zakelijkheid wordt het ook vaak genoemd.'

De gebouwen van de Amsterdamse School zijn sober en strak, met veelal smalle ramen en soms een torentje. De architecten gebruikten veel baksteen en versieringen in de gevels. Ze ontworpen vooral grote woningbouwprojecten en scholen. 'Oorspronkelijk had de Amsterdamse School een ideologisch karakter. De gebouwen waren bedoeld voor de arme arbeider. De vaak kolossale bouwwerken kregen de naam 'Paleizen voor het volk'. Het was het begin van de sociale woningbouw.'

De Beurs van Berlage is één van de bekendste gebouwen van de 'vroeg' Amsterdamse School. Teeuwisse: 'Wereldberoemde architecten kwa-

Bovenste foto: Joeri Teeuwisse in haar jaren dertig outfit, in haar jaren dertig woonkamer.
JAN VAN BREDA
Beeld rechts is van Hildo Krop.
HH

men ervoor naar Amsterdam. Ook meubelmakers raakten erdoor geïnspireerd.'

Welbeschouwd is de Amsterdamse School daarmee een Hollandse variant van de internationale art deco-stroming, een stijl in de architectuur en de interieurinrichting die veel werkte met geometrische vormen en materialen als chroom en glas. De meubels, verlichting en kunst uit die tijd zijn tegenwoordig gewilde verzamelobjecten. Ook is er een gigantische run op jaren dertig huizen. De replica's worden als nieuwbouwhuizen uit de grond gestampt.

Teeuwisse snapt dat wel. 'Het is een reactie op moderne ontwerpen. Het zijn gewoon mooie spullen.' Maar deels is het ook nostalgie, denkt ze. Spullen van vroeger staan symbool

voor degelijkheid en kwaliteit. Een jaren dertig huis is van baksteen, vanaf de jaren vijftig zijn bijna alle woningen van beton en glas. 'Die huizen zijn kil en koud, terwijl mensen sfeer willen. Men heeft behoefte aan geborgenheid en gezelligheid. In een consumptie-maatschappij verlangen mensen blijkbaar terug naar de goeie oude tijd.'

.....
Meer informatie over Teeuwisse's adviesbureau:
www.hab3045.nl

